

مقاله پژوهشی

تأثیر مصاحبه انگیزشی بر رفتارهای خود مراقبتی سلامت دهان و دندان در دانش آموزان دبیرستانی شهر قزوین

عیسی محمدی زیدی^۱، میر سعید یکانی نژاد^۲، آرش اکابری^۳، امیر پاکپور حاجی آقا^{۴*}

^۱استادیار گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت و پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران
^۲دانشجوی دوره دکتری تخصصی، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۳کارشناسی ارشد آمار، مرکز تحقیقات اعتیاد و علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران
^{۴*}نویسنده مسئول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده بهداشت

پست الکترونیک: pakpour_amir@yahoo.com

وصول: ۹۱/۸/۸ اصلاح: ۹۱/۱۲/۱۲ پذیرش: ۹۱/۱۲/۲۱

چکیده

زمینه و هدف: پوسیدگی دندان در دانش آموزان ایرانی شیوع بالایی دارد و مطالعات نشان داده است که مصاحبه انگیزشی قادر به ایجاد رفتار سالم در طیف وسیعی از موضوعات بهداشتی است. هدف این مطالعه بررسی تأثیر مصاحبه انگیزشی در ارتقاء رفتارهای خود مراقبتی دهان و دندان در دانش آموزان پسر دبیرستان های شهر قزوین بود.

مواد و روش کار: در یک پژوهش نیمه تجربی بر اساس روش نمونه گیری چند مرحله ای و با انتخاب تصادفی ۴ دبیرستان پسرانه، ۴۰ دانش آموز به هر یک از گروه های تجربی و کنترل اختصاص یافتند. پروتکل مداخله ای بر اساس توصیه های میلر و رولینگ در ۶ جلسه ۶۰ دقیقه ای با تکیه بر نیازسنجی اولیه و با هدف ارتقای مهارت های مقابله ای و حل مسئله اجرا شد. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه خودگزارشی قبل، ۲ و ۶ ماه بعد از مصاحبه انگیزشی اندازه گیری شدند. در نهایت داده ها وارد نرم افزار SPSS ۱۷ شد و با استفاده از آزمون های توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: یافته ها نشان دهنده تغییر معنادار نگرش (از $14/82 \pm 3/64$ به $25/75 \pm 3/86$)، قصد رفتاری (از $11/03 \pm 4/15$ به $18/80 \pm 3/37$) و خودکارآمدی (از $37/65 \pm 9/43$ به $52/93 \pm 7/48$) در گروه تجربی بود ($P < 0/001$). همچنین میانگین رفتار مسواک زدن (از $0/79 \pm 0/33$ به $1/24 \pm 0/37$) و استفاده از نخ دندان (از $0/30 \pm 0/32$ به $0/42 \pm 0/21$) در گروه تجربی افزایش معنادار نشان داد ($P < 0/001$).

نتیجه گیری: مصاحبه انگیزشی قادر به بهبود پیش آیندهای روانشناختی و همچنین رفتارهای خودمراقبتی سلامت دهان و دندان است و می تواند به عنوان جزء موثر برنامه های پیشگیری و ارتقای سلامت دهان و دندان نقش مهمی را ایفا نماید.

واژه های کلیدی: سلامت دهان و دندان، مصاحبه انگیزشی، آموزش بهداشت، دانش آموزان.